

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/150/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811212748
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2012:3811212748.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: SKP, k.s., Lazovná 64, Banská Bystrica, IČO: 44 915 691, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys, s.r.o. "v konkurze", Košútska 1342, Sládkovičovo, IČO: 36 814 148, zastúpeného JUDr. Pavlom Konečným, advokátom so sídlom Hurbanova 14A, Banská Bystrica proti odporcovi: Q. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. C., O. I. č. XXX/X, t.č. na neznámom mieste, o zaplatenie 2017,18 eur s prísl., takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným proti odporcovi domáhal zaplatenia sumy 2017,18 eur s prísl. s odôvodnením, že odporca uzavrel s jeho právnym predchodcom Drukos, a.s. so sídlom v Banskej Bystrici, ul. Prof. Sáru 5, zmluvu č. XXXXXXXXX, na základe ktorej sa spoločnosť Drukos, a.s. zaviazala dodať odporcovi tovar bližšie špecifikovaný v zmluve a odporca sa zaviazal zaplatiť mu nájomné vo výške 1121,12 eur, ďalej uzavrel dňa 16.8. 2001 zmluvu č. XXXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok spoločnosti DRUKOS, a.s. dodať odporcovi tovar bližšie špecifikovaný v zmluve a záväzok odporcu zaplatiť nájomné vo výške 719,47 eur. Uvedenú sumu z prvej zmluvy sa zaviazal uhradiť v 30 mesačných splátkach po 33,62 eur a nultou splátkou vo výške 112,16 eur, uvedenú sumu z druhej zmluvy sa zaviazal splácať v 30 mesačných splátkach po 21,27 eur s nultou splátkou 71,96 eur. Uvedenú povinnosť zo zmluvy odporca nesplnil, dostal sa do omeškania s plnením vo výške 1379,74 eur. Túto sumu bol zaviazaný odporca uhradiť na základe rozhodnutia tunajšieho súdu sp.zn. 6Ro 151/2005. Z uvedenej istiny odporca neuhradil nič. Návrhom si preto uplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,1% z dlžnej sumy denne za obdobie 4 roky spätne odo dňa napísania návrhu na začatie konania.

Súd napriek všetkým vykonaným opatreniam pobyt odporcu nezistil, preto uznesením č. 15C/150/2011 - zo dňa 16.11.2011 rozhodol, že písomnosti určené odporcovi sa budú doručovať uložením v súdnom spise /§ 48 odst. 4 O.s.p./ . Na pojednávanie sa odporca nedostavil, nedostavil ani navrhovateľ, svoju neúčast' neospravedlnil. Súd preto konal v neprítomnosti účastníkov konania a vykonal dokazovanie oboznámením obsahu zmluvy o nájme s právom kúpy prenajatej veci č. XXXXXXXXX zo dňa 16.8.2001,zmluvy o nájme s právom kúpy prenajatej veci č. XXXXXXXXX zo dňa 16.8. 2001, Všeobecných obchodných podmienok kúpnej zmluvy (ďalej „Všeobecné podmienky“), Saldokontom pre párovací znak PZ a VS 201053183, a PZ a VS 20153184, zmlúv o postúpení pohľadávok,

vyjadrenia navrhovateľa zo dňa 4.11.2011, oboznámením obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6Ro/151/2005, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

Dňa 16.8. 2001 uzavrel odporca s právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Drukos, a.s., so sídlom v Banskej Bystrici, Prof. Sáru 5 dve kúpny zmluvy (nákup na splátky), predmetom ktorej bol tovar - bližšie uvedený v oboch zmluvách. Podľa prvej zmluvy č. 201053183 sa zaviazal odporca celkovú cenu predmetu nájmu po navýšení 33775,- Sk zaplatiť zálohou na nájom - akontáciou v sume 3378,- Sk a mesačnými splátkami v sume 1014,- Sk v počte splátok 30. Podľa druhej zmluvy č. XXXXXXXXXX sa zaviazal odporca celkovú cenu predmetu nájmu po navýšení v sume 21.675,- Sk zaplatiť zálohou na nájom - akontáciou v sume 2168,- Sk a mesačnými splátkami 651,- Sk v počte splátok 30.

V článku I bod 4 Všeobecných podmienok, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou kúpnej zmluvy, si účastníci dohodli, že v prípade omeškania kupujúceho s úhradou splátky kúpnej ceny, je kupujúci povinný zaplatiť predávajúcemu zmluvnú pokutu vo výške 0,1% z dlžnej sumy za každý deň omeškania. V čl. II bod 1 Všeobecných podmienok bolo dojednané, že predmet kúpy prechádza do vlastníctva kupujúceho až zaplatením všetkých splátok, t.j. celej kúpnej ceny a prípadných zmluvných pokút.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6Ro 151/2005 bolo zistené, že odporca si povinnosť zo zmluvy riadne neplnil, uhradil len nultú splátku a určitý počet mesačných splátok z každej zmluvy, ďalšie splátky už neuhradil. Platobným rozkazom zo dňa 8.7. 2005 bola preto odporcovi uložená povinnosť zaplatiť právnemu predchodcovi navrhovateľa (JUDr. Marta Todeková, SKP Drukos, a.s. v konkurze, Banská Bystrica) sumu 41.566,- Sk s 11 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 25.321,- Sk od 16.1. 2004 a zo sumy 16.245,- Sk od 16.1. 2004 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 7.492,- Sk. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.1. 2006.

Z predložených zmlúv o postúpení pohľadávok bolo zistené, že pohľadávka voči odporcovi bola postúpená zmluvou zo dňa 16.3.2006 z JUDr. Marty Todekovej, SKP Drukos, a.s. v konkurze na B. I., ktorý následne túto pohľadávku postúpil zmluvou zo 16.3.2006 v spojení s dodatkom č. 1 z 27.3.2006 na spoločnosť Mediation KMCH, s.r.o. Táto spoločnosť zmluvou zo dňa 23.2.2008 pohľadávku postúpila na spoločnosť IVACO Consultants limited a tá následne zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.5.2008 previedla pohľadávku voči odporcovi na spoločnosť AKROPOLIS estates, s.r.o.. Uvedená spoločnosť zmenila obchodné meno na KFZ Sys, s.r.o. a na túto spoločnosť bol rozhodnutím Okresného súdu v Trnave vyhlásený konkurz.

Z návrhu navrhovateľa vyplýva, že odporca doposiaľ dlžnú sumu neuhradil, preto si voči nemu uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,1% denne zo sumy 1379,74 eur za obdobie od 15.7.2007 do 15.7.2011, čo v prepočte predstavuje sumu 2017,18 eur.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom od 1.4.2004 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Zmluvy uzavreté medzi pôvodným veriteľom spoločnosťou Drukos, a.s. a odporcom je potrebné považovať za spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. V súvislosti s tým podľa § 879f ods. 3,4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3 sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Súd preto posudzoval súlad ustanovení Všeobecných podmienok týkajúcich sa dojednania zmluvnej pokuty pre prípad porušenia povinností zo strany odporcu s ust. § 53 a 54 Občianskeho zákonníka.

V tej súvislosti je potrebné uviesť, že zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu /hrubý nepomer/ v právach a povinnostiach v neprospech slabšej strany sporu, zároveň odporuje aj dobrým mravom a je teda absolútne neplatné a nevyvolalo nikdy záväzné účinky. Preto súd posudzoval otázku platnosti dojednania o zmluvnej pokute v danom prípade v článku I bod 4 VOP v zmysle cit. ustanovení § 53, § 54 Obč. zákonníka v znení platnom od 1.4.2004 v spojení so smernicou Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoí ako celok / článok 6 smernice/. Súd je oprávnený aj bez návrhu vo svetle smernice rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, prihliadnuť aj v zmluvách uzavretých pred 1.4.2004 na zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nepriznať plnenie z takejto podmienky.

V danom prípade sa v čl. II. bod 1 VOP sa dohodlo, že predmet kúpy prechádza do vlastníctva kupujúceho až zaplatením všetkých splátok, t.j. zaplatením celej kúpnej ceny a prípadných zmluvných pokút. Veriteľ si tak vyhradil prevod vlastníctva nielen zaplatením splátok kúpnej ceny, ale i zmluvnej pokuty. Dodávateľ si teda poistil svoje postavenie vlastníka aj zmluvnou pokutou a to bez ohľadu na jej výšku. Za takejto situácie v jednom okamihu je dodávateľ vlastníkom predanej veci a zároveň prijíma ekvivalent hodnoty tovaru v podobe peňažných prostriedkov, ktoré môže ďalej investovať a vzniká mu aj nárok na úroky z omeškania. Podľa názoru súdu v danom prípade dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 36,5% ročne za nezaplatenie splátky kúpnej ceny je pri výhrade vlastníctva neprimeraná. Podľa názoru súdu nijako nelimitovaná zmluvná pokuta 0,1% denne spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa ak zabezpečuje pohľadávku dodávateľa na zaplatenie kúpnej ceny pri súčasnom dojednaní výhrady vlastníctva k predávanému tovaru. Navyše,

zmluva ani Všeobecné podmienky neobsahujú dojednania o zmluvnej pokute pre prípad porušenia povinnosti navrhovateľa (napr. povinnosti dodať predmet kúpy do 21 pracovných dní od zaevidovania kúpnej zmluvy v centrále spoločnosti Drukos komfort). Aj v tomto súd vidí nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Okrem toho súd poukazuje tiež na skutočnosť, že predmetnú žalobu podal navrhovateľ po uzavretí zmluvy s odstupom 10-tich rokov, čím pri 36,5%-nej ročnej zmluvnej pokute si navrhovateľ takýmto spôsobom zabezpečuje navýšenie pohľadávky v násobkoch. Výkon práva navrhovateľa, ktorým uplatňuje nárok na zmluvnú pokutu horeuvedeným spôsobom je podľa názoru súdu aj v rozpore s dobrými mravmi. V tej súvislosti tiež súd poukazuje na skutočnosť, že v čase splatnosti splátok kúpnej ceny, t.j. v roku 2001 bola niekdajšia diskontná sadzba centrálnej banky 8,8% ročne a dvojnásobok, teda úroky z omeškania predstavovali 17,6%. V danom prípade zmluvná pokuta viac ako 100% prevyšuje úroky z omeškania. Súd preto s poukazom na uvedené dôvody, keďže zmluvné dojednanie v čl. I. bod 4 VOP o zmluvnej pokute považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná, nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty ako neopodstatnený zamietol.

Keďže v danom prípade zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute súd považoval za absolútne neplatné, neprichádza do úvahy moderačné právo súdu, t.j. právo znížiť dojednanú zmluvnú pokutu v zmysle § 545a Obč. zákonníka.

Čo sa týka argumentácie zástupcu navrhovateľa v podaní zo dňa 4.11.2011, kde poukazoval na potrebu prihliadať na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v danom prípade sa na zmluvný vzťah medzi odporcom a pôvodným veriteľom spoločnosťou Drukos, a.s. nevzťahujú ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z.z. účinného od 2.4.2010, s poukazom na prechodné ustanovenia citovaného zákona, a to § 25 ods. 1 cit. zákona a ani ustanovenie § 3a ods. 1,2 Nariadenia vlády č. 281/2010 Z.z. účinného od 1.7.2010, s poukazom na prechodné ustanovenia uvedeného nariadenia, a to § 10b cit. zákona, keďže sa jedná o zmluvný vzťah založený zmluvou zo dňa 16.8. 2001.

O náhrade trov konania by súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že vo veci bol úspešný odporca, ktorý však trovy konania neuplatnil, preto súd rozhodujúc o trovách konania len na návrh účastníka konania súd o trovách odporcu nerozhodoval. Naopak návrh na náhradu trov konania podal navrhovateľ, ktorý v konaní úspešný nebol /§ 142 odst. 1 O.s.p./, preto mu náhrada trov konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno odôvodniť iba skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p..